

מרוקו

יום 1: תל-אביב, טיסה ישירה אל מרקש העיר האדומה Marrakech

מפגש בנתב"ג, יציאה בטיסה ישירה אל מרקש פנינת המגרב. העיר נוסדה בשנת 1062 לספירה עברה תהפוכות רבות ואף הייתה לאחת מערי הבירה של מרוקו בעבר. כיום אוכלוסייתה מונה כמיליון ושבע מאות אלף איש והיא נודעת כעיר בה החגיגה לא נפסקת, עיר של פסטיבל אחד גדול, הכולל מופעי רחוב, שווקים, צבעים, טעמים וריחות, בצד קזינו ובתי מלון מפוארים. עיר הלוברת דרמה ותיאטרליות ונחשבת לליבה הפועם של מרוקו, אחד משלל כניויה "התכשיט" של מרוקו. עם הנחיתה וככל שיאפשר הזמן נצא לסיור היכרות ראשוני עם העיר האדומה לפני ההגעה למלוננו. ארוחת ערב ולינה

יום 2: סיור מקיף במרקש העיר האדומה, בילוי ב"פנטזיה מרוקאית" Marrakech

היום יוקדש כולו לסיורים, ביקורים, בילויים וקניות בעיר מרקש הפנינה של המגרב. העיר נוסדה בשנת 1062 לספירה עברה תהפוכות רבות ואף הייתה לאחת מערי הבירה של מרוקו בעבר. כיום אוכלוסייתה מונה כמיליון ושבע מאות אלף איש. בסיורנו נראה את מסגד "הקוטוביה" הנחשב למסגד הגבוה והמרשים בעיר אשר נבנה לפני כ-800 שנים, נבקר ב"גני המנרה", גני הקוטוביה koutoubia. העיר מרקש הפכה למקלטם של מגורשי ספרד והייתה לביתם של אחת מן הקהילות היהודיות הגדולות במרוקו, אנו נשוטט בין סמטאות "המלאח היהודי" ונבקר בבית הכנסת. נערוך קניות בשוק הגדול של העיר וכמובן נפקוד את חנות התבלינים וצמחי המרפא המפורסמת של חסן פיללי. לאחר ארוחת הערב, נצא לבילוי "פנטזיה מרוקאית" במהלכה נצפה בהופעות פולקלור שונות, שירה ריקודים ופעלולי סוסים. לינה במרקש.

יום 3: (א)סוויירה, מרקש Essouira-Marrakech

לאחר ארוחת הבוקר נצא את מרקש וניסע לכיוון החוף האוקיאנוס האטלנטי אל העיר (א)סוויירה, בדרך נראה את עצי "הארגאן" ונלמד על דרך הפקת השמן המופק מהפרי המיוחד. נבקר בכפר ברברי ונראה נשים ברבריות עצמאיות המייצרות משמן הארגאן שמנים שונים לטיפול ולבישול במעין קומונה שיתופית. לאחר הביקור המעניין נגיע לעיר (א)סוויירה שנקראה בעבר מוגדור, העיר הממוקמת על חוף האוקיאנוס האטלנטי. נבקר במל הפורטוגזי ובנמל הדייגים הצעיר. נערוך תצפית אל המצודה "סקאלה דה לה ויל" (מבצר התותחים). נסייר בשוק הסגוני בין הסמטאות שם נראה אמנים המייצרים פרטי אומנות מעץ הערער. עם הגעתנו למרקש, נצא לסיור בעיר האדומה ונגיע אל כיכר "גיאמע אל-פנא" הסגונית והמרתקת בשעה בה היא מתעוררת לחיים ומהווה מעין במה גדולה ללהטוטנים, מרקדי נחשים לקול צלילי חליל, נגנים, קוסמים ודוכני אוכל לרוב. בכיכר נוכל לראות מופעי רחוב שונים. ארוחת ערב ולינה במרקש. ארוחת ערב ולינה במרקש.

יום 4: מעבר הרועים "טיזין טישקא", קסבת "איית בן חדו", וורזאזת Ouarzazat, Kasbat Eit Ben, Marakech Tiz'ntichka, Haddou

ניפרד מהעיר האדומה והמישורים האטלנטיים, נטפס אט ונחצה את רכס הרי האטלס במעבר הנקרא "טיזין טישקא" (מעבר הרועים) בגובה 2260 מטרים. נערוך ביקור מיוחד באחת הקסבות השמורות ביותר במרוקו, "קסבת איית בן חדו" הבנויה מלבני בוץ, בניה אופיינית לאדריכלות קדומה של אזור הסהרה. הקסבה הוכרזה על ידי אונסק"ו כאתר מורשת עולמית. באזור הקסבה הוסרטו סרטים רבים ביניהם "קליאופטרה", "לורנס איש ערב" ו"גלדיאטור" ורבים אחרים. לקראת ערב נגיע אל פתחת הסהרה ונלון באזור העיר המדברית וורזאזת.

יום 5: וורזאזת, עמק הדאדס, עמק הטודרה, ארפוד Erfoud- Dadas-Ouarzazat

לאחר ארוחת הבוקר נעזוב את וורזאזת, ניסע "דרך אלף הקסבות" ונחצה את "עמק הדאדס" Dades river Valley המפורסם בשל צבעיו ותצורות הסלעים המיוחדות שנוצרו בתהליך בליה במשך מיליוני שנים. נבקר במערכות הפוגארות (בארות שרשרת) מערכת תת קרקעית מרשימה להולכת מים, נעבור בעמק התמרים המכיל כחצי מיליון עצי דקל ונמשיך לשמורת הטבע והבוטנית של "עמק הטודרה" Todra Valley. נערוך טיול רגלי קצר לאורך הנחל בקניון "הטודרה" אדום הסלע שעומקו כ-300 מטרים. לפנות ערב נגיע לעיירה ארפוד Erfoud הממוקמת בלב נווה מדבר "תפילאלת" Tefilalet כור מחצבתם של משפחת אבו חצירה הידועה. ארוחת ערב ולינה בארפוד.

יום 6: ארפוד/ טיול ג'יפים בדיונות מרזוגה, א-ראשידייה, איפראן, פס Erfoud Marzouga, Al Rachedia, Ifran, Fes

בשעת בוקר מוקדמת נצא רכובים על גבי ג'יפים למדבר הסהרה שם נפגוש את בני שבט "הטוארג" Touareg. נעלה על דיונות החול הגבוהות במרזוגה Marzouga ונצפה במראה הקסום של זריחת השמש המדברית ונחזור למלוננו לארוחת בוקר כאשר לפנינו יום טיולים נוסף גדוש בחוויות ומראות. נחצה את העמק הגדול "עמק הזיז" Ziz Valley תוך כדי צפייה בשולי הנוף המדברי המתחלף. נעבור דרך עיר המחוז א-רשידייה Al Rachedia ונמשיך בחציית רכסי הרי האטלס התיכון ושולי רכס האטלס הגבוה ביתם של השבטים הברבריים המשמרים את מסורת ארוחות אבותיהם. ניסע לעיר איפראן, המכונה "שוויציה הקטנה" של מרוקו, עיר נופש וקייט שנבנתה על ידי הצרפתים, איפראן שוכנת בלב שמורת טבע של ארזים אטלנטיים. נערוך אתנחתא משובבת נפש בעיר הטובלת בירוק ונמשיך הלאה לכיוון העיר פס. ארוחת ערב ולינה בפס.

יום 7: סיור מקיף בפס, האפלה פסית אוטנטית.

היום יוקדש כולו לסיורים בעיר הססגונית פס. טיולים וביקורים באחת הערים העתיקות, התרבותיות, המרתקות והיפות של מרוקו. פס היא העיר המלכותית הראשונה מבין ארבעת ערי המלוכה של מרוקו, נוסדה לפני כ-1200 שנים על ידי מולאי אידריס השני Mulay Idriss. נתחיל את הסיור ברחבת ארמון המלך, נעלה למגדל הצפוני לתצפית כוללת על כל חלקי העיר, ניכנס לעיר העתיקה דרך השער המפורסם "באב בו ג'ולוד" Bou Joulod. במסגרת סיורנו בשווקיה התוססים של פס נראה את בעלי המלאכה השונים, בורות עיבוד העורות בשוק הבורסקאים, מפעל לייצור בגדי אריגה אוטנטיים מרוקאיים ומדרסות מעוטרות. עוד בפס נסייר ב"מלאח היהודי" ונראה את דלתותיו המיוחדות של ארמון המלך. לאחר ארוחת הערב נצא לבילוי בחאפלה פסית אוטנטית.

יום 8: שפשוואן (Chefchaouen)

לאחר ארוחת בוקר, טרם ניפרד מפס המיוחדת נבקר מתחם קבורה מיוחד שנבנה לכבודה של "לאלא סוליקה" שם נתוודע אל סיפורה הטרגי. נצא את פס וניסע בין יערות אלונים שעם וכפרים קסומים בדרכנו אל העיר שפשוואן השוכנת על רכס "הרי הריף" בגובה של 2000 מטרים מעל פני הים. שפשוואן הציורית מתאפיינת בארכיטקטורה אנדלוסית, מוקפת בחומה, סמטאותיה ובתיה צבועים בתכלת, לבן, כחול וסגול. שפשוואן הוקמה במאה ה-15 כבסיס להתקפות בני הריף על הפורטוגזים בערי החוף והייתה למקלט למגורשי קטלוניה ואנדלוסיה. עם הגעתנו לשפשוואן נבקר ב"מדינה", הנחשבת לאחת היפות במרוקו, נסייר בשוק בו חנויות ודוכנים רבים ובהם תכשיטים, שטיחים, עבודות יד ומזכרות. נגיע אל הכיכר המרכזית "אוטה אל חמאם" בה בתי קפה ומסעדות. נראה את המסגד הגדול משנת 1471, נבקר במעיין "ראס אל מא" וכמובן נכנס לתוך הקסבה ונסייר ברובע היהודי. ארוחת ערב ולינה בשפשוואן.

יום 9: שפשוואן (Chefchaouen), מקנס (Meknassa), רבאט (Rabat), קזבלנקה (Casablanca)

ניפרד מן העיר הכחולה וניסע לביקור במקנס, אחת מארבעת ערי המלוכה של מרוקו שנקראת "ורסאי של מרוקו" ובפי היהודים "ירושלים של מרוקו". העיר מקנס נוסדה לפני כאלף שנים, נסייר בעירו של הסולטן מולאי איסמעיל Molay Ismail "ברוכת אגדל", נצפה אל השער הגדול והמרשים ביופיו שער באב אל "באב אל מנסור" Bab El Mansour ונרד לשוק המיוחד והאוטנטי כשפירמידות לימונים וזיתים בכל עבר. נמשיך אל רבאט הבירה, השוכנת דרומית לשפך נהר הבו רגרג Bou Regreg מקורותיו באטלס הגבוה ושפכו אל האוקיינוס האטלנטי. רבאט אף היא אחת מארבעת ערי המלוכה במרוקו ושימשה כבירת התרבות הערבית בשנת 2003. עם ההגעה נסייר ונבקר באתרים המרכזיים של העיר, נצפה בבניין הפרלמנט ונבקר ברחבת ארמון המלך המשופעת בגנים, תותחים עתיקים ומשרדי ממשלה. נבקר במוזוליאום מוחמד החמישי, מקום קבורה מפואר, בו נטמנו המלכים מוחמד החמישי ובנו חסן השני ומשם נצפה במגדל "טור חסן" שנבנה כמינרט למסגד גדול במאה ה-12 על ידי הסולטן יעקוב אל-מאנסור מתוך מטרה שגובהו יגיע ל-60 מ' ויהיה הגבוהה בעולם המוסלמי. נבקר בקסבה של רבאט - קסבת "אודייה" kasbat Udayas ונסייר בסמטאות העיר העתיקה הצבועות כולם בצבע תכלת ונערוך תצפית אל עבר נמל העיר סאלה. בשעות הערב נגיע למלוננו בקזבלנקה.

יום 10: קזבלנקה (Casablanca), העיר העתיקה וה"מלאח היהודי", מרקש (Marrakech)

לאחר ארוחת הבוקר נצא לסיור היכרות ראשוני עם העיר הגדולה, במהלך סיורנו נוכל להתרשם מהשפעת שלטון הפרוטקטורט הצרפתי על אופי האדריכלות, השדרות הרחבות והמבנים המרשימים שעוצבו בסגנון הארט-דקו. נראה את הכיכר המרכזית הקרויה על שם מוחמד החמישי, בה שוכנים בניני ממשל שונים ביניהם בנין הדואר, בנין העירייה, בנין בית המשפט, המזרקה ועוד. נמשיך לאורך החוף וטיילת הקורניש המרשימה, טיילת זו למעשה נחשבת לטיילת הגדולה ביותר ביבשת אפריקה ואורכה הוא מעל ל-13 ק"מ, לאורכה ניתן להבחין בשרידי חומה עתיקה, ביצורים ותותחים. ובין השכונות היוקרתיות עין ד'יאב ואנפה אשר חודשו במאה ה-18. **נבקר באתר המסמל את העיר יותר מכל - מסגד חסן השני הממוקם על חוף הים האטלנטי.** המסגד מרהיב ביופיו ומשלב אלמנטים ועיטורים אסלאמיים מסורתיים לצד שימוש בטכנולוגיה מתקדמת ובשל כך נחשב לאחד מהגדולים והמפוארים בעולם הערבי כולו. נטייל באזור העיר העתיקה, היא "הקסבה" של קזבלנקה שנהרסה ונבנתה מחדש במאה ה-17, כמעין "עיר חדשה" וסוג של גרסה צרפתית למדינה הישנה אשר נבנתה בשנות ה-20-30 של המאה ה-20. נמשיך אל "באב אל מארקס Bab el Maraks ונבקר גם בבית הכנסת הגדול בעיר. נותר זמן לסיור בשוק "חבוס" הססגוני שנבנה בשנת 1923, נשוטט בין מבוכים וסמטאות, קשתות, דלתות עץ גדולות, סורגים וחלונות מסוגננים, אריחי קרמיקה מזוגגים, עמודים, כותרות ועץ ארז ונפקוד את החנויות ודוכני הרוכלים המציעים את מרכולם ככל שיתיר הזמן. אחר הצהריים נצא אל מרקש בה נלון הלילה.

יום 11: עמק האוריקה - האטלס הגבוה Ourika Valley, טיסה ישירה לתל אביב.

יום נפלא לפנינו, לאחר ארוחת הבוקר נצא את מרקש וניסע אל עמק האוריקה המוריק לטיול שכולו טבע מרנין ונוף. נסייר בין הכפרים הברבריים שבהרי האטלס הגבוה בדרך נוף מרהיבה העוברת בגדה המערבית של נחל, שעל אפיקו תלויים כפרים קטנים שבתיהם עשויים טיט. כאן מגדלים החקלאים תפוחים, דובדבנים ואגוזי מלך, הכל טובל בירוק ובאופק נישאת הפסגה המושלגת של ההר הגבוה ביותר בצפון אפריקה "הר הטובקאל" Toubkal גובהו 4160 מטרים. עמק האוריקה היה לביתם של אלפי יהודים והוא משובץ באתרי מורשת יהודים. במסגרת הסיור בעמק נטייל רגלית לאורך הנחל המרכזי בשמורת הטבע "עמק האוריקה" ואף נתארח בבית ברברי ונתכבד בתה מרוקאי אוטנטי. עם תום הסיור, העברה לשדה התעופה משם נצא בטיסה ישירה חזרה אל תל אביב.